(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,

annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999,

kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja tähän liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskevasta käsikirjasta

(1999/C 196/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

Katsoo seuraavaa:

1) Euroopan unionin tavoitteena on muun muassa antaa kansalaisille korkeatasoinen suoja alueella, joka perustuu vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen, kehittämällä jäsenvaltioiden yhteistä toimintaa poliisiyhteistyön alalla,

2) neuvosto antoi 9 päivänä kesäkuuta 1997 päätöslauselman jalkapallohuliganismin ehkäisemisestä ja hillitsemisestä kokemusten vaihdon, stadionille pääsyn kieltämisen ja tiedotusvälineitä koskevan politiikan avulla [1],

3) Euroopan neuvostossa tehtiin 19 päivänä elokuuta 1985 yleissopimus katsojien väkivallasta ja epäsopivasta käyttäytymisestä urheilutilaisuuksissa ja erityisesti jalkapallo-otteluissa,

4) jalkapallohuliganismin torjuntaa on edelleen tehostettava viime vuosien kokemusten, erityisesti vuoden 1996 jalkapallon Euroopan mestaruuskilpailuista ja vuoden 1998 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailuista saatujen kokemusten perusteella sekä poliisin asiantuntijoiden Alankomaiden aloitteesta suorittamien aiempia toimenpiteitä koskevien arvioiden perusteella,

5) on erittäin tärkeää, että jäsenvaltioiden poliisiviranomaisille luodaan poliisiyhteistyön sisältöä ja soveltamisalaa, poliisin ja tiedotusvälineiden suhteita, kannattajia valvovien kanssa tehtävää yhteistyötä sekä stadionillepääsykieltoja koskevat yhteiset puitteet,

6) edellä mainitut yhteiset puitteet olisi koottava poliisiviranomaisille tarkoitettuun käsikirjaan, ja

7) tällä päätöslauselmalla ei rajoiteta voimassa olevia kansallisia määräyksiä ja Euroopan komission Euroopan yhteisön perustamissopimuksen nojalla käyttämää toimivaltaa,

ON ANTANUT TÄMÄN PÄÄTÖSLAUSELMAN:

1. Neuvosto kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan yhteistyötä ja erityisesti poliisiviranomaisten välistä käytännön yhteistyötä kansainvälisten jalkapallo-otteluiden yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.

2. Tätä varten saatetaan liitteenä oleva käsikirja poliisiviranomaisten käyttöön esimerkkinä toimintatavoista. Asianomaista neuvoston työryhmää kehotetaan ehdottamaan vastaisuudessa kulloistenkin kokemusten perusteella tarvittaessa käsikirjaa koskevia muutoksia.

---

[1] EYVL C 193, 24.6.1997, s. 1.

LIITE

Sellaisten kansainvälisten jalkapallo-ottelujen, joihin liittyy ainakin yksi jäsenvaltio joko osallistumalla otteluun ja/tai ottelun isäntänä, yhteydessä esiintyvien väkivaltaisuuksien ja levottomuuksien ehkäisemistä ja torjuntaa ja tähän liittyvää kansainvälistä poliisiyhteistyötä koskeva käsikirja

Käsikirjan sisältö:

1. Poliisiviranomaisten valmistelutyö

Järjestäjien ja poliisiviranomaisten olisi otettava osallistujamaiden poliisiviranomaiset jo varhaisessa vaiheessa mukaan valmisteluihin.

2. Poliisiviranomaisten välisen yhteistyön organisointi

Järjestäjien ja poliisiviranomaisten olisi otettava huomioon kansainvälisen poliisiyhteistyön organisoinnille asetettavat vaatimukset.

3. Poliisiviranomaisten tiedonhallinta

Järjestäjien ja poliisiviranomaisten olisi otettava huomioon poliisin tiedonhallinnalle asetettavat vaatimukset.

4. Poliisiviranomaisten ja järjestyksenvalvojien yhteistyö

Järjestäjien ja poliisiviranomaisten olisi otettava osallistuvien jalkapalloliittojen kannattajien valvontatehtäviä hoitavat edustajat mukaan auttamaan järjestelyissä siten, että päästään optimaaliseen yhteistyöhön.

5. Poliisin ja viranomaisten suurten (kansainvälisten) mestaruuskilpailujen ja otteluiden yhteydessä tiedotusvälineiden suhteen noudattamaa politiikkaa ja viestintästrategiaa koskeva tarkistusluettelo

Poliisiviranomaisten olisi käytettävä tiedotusvälinepolitiikan tarkistusluetteloa.

6. Stadionillepääsyä ja pääsylippupolitiikkaa koskevat vaatimukset

Järjestäjän olisi otettava huomioon järjestäjille asetetut stadionille pääsyä koskevat vaatimukset erityisesti pääsylippupolitiikassa, pääsylippuvalvonnassa sekä kilpailevien kannattajaryhmien erillään pitämisessä.

7. Luettelo Euroopan unionin neuvoston aiemmin hyväksymistä asiakirjoista

Luettelo neuvoston aiemmin tekemistä päätöksistä antaa käsityksen tähän mennessä toteutetuista toimenpiteistä.

1 LUKU

Poliisiviranomaisten valmistelutyö

— Tukea koskevan virallisen pyynnön olisi tultava järjestävän maan kyseisestä asiasta vastaavalta ministeriltä, jolle asianomaiset poliisiviranomaiset antavat neuvoja. Pyynnössä olisi mainittava — yhteistyön erityiset tavoitteet huomioon ottaen — tarvittavan tuen laajuus ja luonne.

— Tukea koskeva pyyntö olisi esitettävä ulkomaisille poliisiviranomaisille hyvissä ajoin ennen mestaruuskilpailuja ja/tai ottelua. Tukea antavalla ulkomaisella poliisiryhmällä on oltava vähintään kahdeksan viikkoa aikaa valmisteluihin.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten kannalta olisi pyydettävä ulkomaista poliisihenkilöstötukea vain sellaisilta mailta, jotka voivat tarjota lisäarvoa.

— Poliisituen avulla toteutettavalla kansainvälisellä yhteistyöllä pyritään tapahtuman turvalliseen kulkuun ja seuraaviin erityistavoitteisiin:

1. tiedustelu

2. tunnustelu

3. tarkkailu

4. poliisin valvontaan saataminen.

— Tukea antavien maiden poliisiviranomaiset vastaavat etukäteen annettavasta riskianalyysistä, johon sisältyy vierailevien kannattajien profiilikuvaus sekä kuvaus kyseisen maan riskiryhmään kuuluvan jalkapallokannattajan prototyypistä. Näitä tietoja pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Eri maiden kansalliset jalkapallohuliganismin yhteyspisteet koordinoivat järjestävän maan poliisiviranomaisille annettavien tietojen välittämistä.

— Asianomaisen maan kannattajaryhmästä tehdyn riskianalyysin perusteella määräytyy ensi kädessä se, millä edellä mainituista neljästä alasta järjestävän maan poliisiviranomaiset pyytävät poliisiyhteistyötä.

— Ulkomaiset poliisiviranomaiset ilmoittavat, missä määrin ne pystyvät vastaamaan järjestävän maan poliisiviranomaisten esittämään tukipyyntöön. Sen jälkeen määritellään yhteistyössä ulkomaisen poliisiryhmän vahvuus.

— Poliisiryhmän vahvuus ei siis ole kaikkien maiden osalta sama, vaan se riippuu asianomaisista maista tulevien kannattajien muodostamasta uhasta ja riskistä sekä käytännön näkökohdista.

— Annettavan tuen laadusta ja ryhmän vahvuudesta riippuen ulkomaiseen poliisiryhään voi kuulua:

1. toimeenpanevia poliisiviranomaisia, jotka vastaavat tunnustelu-, tarkkailu- ja neuvontatehtävistä;

2. toiminnan koordinoija, joka vastaa toimeenpanevien poliisiviranomaisten toiminnan koordinoinnista ja tiedon välittämisestä;

3. tiedottaja;

4. yhteyshenkilö, joka vastaa erityisesti tietojenvaihdosta oman maansa ja isäntämaan välillä. Koska yleinen järjestys, väkivaltainen jalkapallohuliganismi ja terrorismi edellyttävät kukin erilaista asiantuntemusta kansallinen yhteyshenkilö voi ehdottaa isäntämaalle, että sen koordinointikeskukseen sijoitetaan toinenkin yhteyshenkilö;

5. johtaja, jolla on toiminnallinen ja hierarkkinen vastuu ryhmästään. Jos poliisille kuitenkin on perustettu kansallinen koordinointikeskus, johtajalla on yhteyshenkilöstä ainoastaan hierarkkinen vastuu. Toiminnallinen vastuu yhteyshenkilöstä on tällöin koordinointikeskuksen johtajalla.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten on annettava tukea antaville ulkomaisille poliisiviranomaisille mahdollisuus tutustua poliisitoimien organisaatioon isäntämaassa tai kaupungeissa, joissa ottelut pelataan, stadionin sijaintiin sekä kyseisillä pelipaikoilla ottelujen aikana operatiivisesta komennosta vastaaviin henkilöihin.

2 LUKU

Poliisiviranomaisten välisen yhteistyön organisointi

— Isäntämaan poliisiviranomaisten toimintaa voidaan tehostaa, jos se saa tukea niiden maiden poliisiviranomaisilta, joista tulee väkivaltaisia kannattajia.

— Ulkomaiden poliisiviranomaisten antamaa tukea olisi käytettävä mahdollisimman paljon hyväksi ja se on osa isäntämaan poliisiviranomaisten taktista valmiutta.

— Tukea antavan maan poliisiryhmän johtajalla on tarvittaessa oma tiedottaja. Poliisiryhmän johtaja määrittelee tiedottajan tehtävät.

— Tukiryhmälle nimetyn tiedottajan olisi tarvittaessa edustettava tukiryhmän jäseniä tiedotusvälineisiin nähden.

— Isäntämaan poliisin olisi turvattava tukea antavan ulkomaisen poliisivirkamiehen turvallisuus.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten olisi yhteistyössä jalkapallo-ottelun järjestäjän kanssa huolehdittava siitä, että tukea antavalla ulkomaisella poliisiryhmällä on riittävät valtuudet (istumapaikka ei pakollinen), jotta ryhmä voi suorittaa tehtävänsä asianmukaisesti stadioneilla ja niiden ympäristössä niiden otteluiden aikana, joissa kyseisen poliisiryhmän on määrä toimia.

— Sen maan poliisiviranomaisten, josta kannattajat tulevat, olisi valvottava matkan alusta lähtien riskikannattajia kunnes saavutaan maahan, jossa ottelu pelataan. Valtioiden rajoilla suoritetaan asianmukainen vaihto poliisiviranomaisten (myös kuljetusta ja rautatieliikennettä valvovien poliisien) välillä.

— Isäntämaan poliisiorganisaation olisi nimettävä tukea antavan maan poliisiryhmälle vähintään yksi poliisineuvonantaja, jolla on riittävä kielitaito ja valmiudet olla yhteydessä ryhmään operatiivisella tasolla ja laatia raportteja.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisilla olisi oltava käytettävissään riittävästi niiden maiden kielten tulkkeja, joista ulkomaiset kannattajat tulevat. Siten tukea antavien eri maiden poliisiryhmiä ei rasiteta liiallisilla tulkkaustehtävillä, jotka estäisivät heitä hoitamasta varsinaisia operatiivisia tehtäviään.

— Järjestävän maan poliisiorganisaation olisi asetettava tukea antavan maan poliisiryhmän käyttöön tarvittava yhteydenpitovälineistö.

— Tukea antavan maan poliisiryhmän olisi neuvoteltava järjestävän maan poliisiryhmän kanssa siitä, minkä tyyppisiä varusteita se tuo mukanaan ja miten niitä voidaan käyttää hyödyksi.

3 LUKU

Poliisiviranomaisten tiedonhallinta

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten on varmistettava, että tukea antavat ulkomaiset poliisiviranomaiset ovat selvillä tietokanavista ja tietorakenteista ottaen huomioon tietojen luonne, siitä riippuen onko kyse terrorismia koskevista tiedoista, rikosrekisteriä koskevista tiedoista (rikoksentekijät), yleistä järjestystä koskevista tiedoista ja väkivaltaista jalkapallohuliganismia koskevista tiedoista.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten on oltava koko mestaruuskilpailun tai ottelun ajan yhteydessä osallistuvan maan tai osallistuvien maiden poliisiviranomaisiin asianomaisen maan nimittämän ja paikalle lähettämän yhteyshenkilön välityksellä. Yhteyshenkilöön voidaan ottaa yhteyttä yleistä järjestystä, väkivaltaista jalkapallohuliganismia ja terrorismia koskevissa asioissa.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten olisi vapautettava tukea antavien ulkomaisten poliisiviranomaisten yhteyshenkilö yhteydenpidosta tiedotusvälineisiin, jos yhteyshenkilö niin haluaa.

— Useita päiviä kestävien mestaruuskilpailujen aikana yhteyshenkilö olisi sijoitettava järjestävän maan kansalliseen koordinointikeskukseen — ja yksittäisten otteluiden yhteydessä paikalliseen koordinointikeskukseen.

— Tukea antavan maan yhteyshenkilön on huolehdittava riskianalyysin jatkuvasta ajantasaistamisesta.

— Tukea antavan maan yhteyshenkilön olisi oltava jatkuvasti yhteydessä oman maansa poliisiviranomaisiin mestaruuskilpailujen tai ottelun aikana saadakseen tietoa kannattajien käyttäytymisestä yhteyshenkilön omassa maassa.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten olisi huolehdittava siitä, että ulkomaisilta poliisiviranomaisilta saadut tiedot välitetään ajoissa asianmukaisille tahoille isäntämaan omassa poliisiorganisaatiossa. Järjestävän maan poliisiorganisaation olisi nimettävä tukiryhmään liitettävä tiedusteluvirkamies, joka vastaa tunnustelu- tai tarkkailutehtävistä. Hänen olisi toimittava ryhmänjohtajan yhteyshenkilönä ja vastattava tietojen asianmukaisesta välityksestä.

— Järjestävän maan poliisiviranomaisten olisi varmistettava, ettei paikallisella ja kansallisella tasolla ole käytettävissä erilaisia tietoja.

— Jos käytössä on sekä kansallinen että paikallinen poliisin koordinointikeskus, niiden olisi pidettävä toisensa ajan tasalla. Tässä tietojenvaihdossa olisi otettava huomioon tukea antavan maan yhteyshenkilön välittämät tiedot.

— Kannattajien palatessa omaan maahansa järjestävän maan kansallinen koordinointikeskus ilmoittaa tästä kannattajien kotimaan poliisiviranomaisille sekä kauttakulkumaiden poliisiviranomaisille, jos on aihetta epäillä levottomuuksia. Jos kansallista koordinointikeskusta ei ole, tehtävästä huolehtii paikallinen koordinointikeskus.

4 LUKU

Poliisiviranomaisten ja järjestyksenvalvojien yhteistyö

— Poliisiviranomaisten ja vaävojaorganisaation olisi toimittava yhteistyössä toisiaan täydentävästi, mikä ei vähennä kummankaan osapuolen vastuuta tai tehtäviä.

— Poliisiviranomaisten olisi toimittava yhteistyössä valvojaorganisaation johtajien kanssa.

— Poliisiviranomaisten olisi harkittava valvojaorganisaation johtohenkilön ottamista omaan komentokeskukseensa.

— Poliisiviranomaisten olisi varmistuttava siitä, että valvojaorganisaatiosta tulevat tiedot välitetään järjestävän maan asianmukaisille viranomaisille.

— Poliisiviranomaisten olisi varmistuttava siitä, että valvojaorganisaation johtohenkilöillä on käytettävissään tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemansa tiedot.

— Tukea antavan maan poliisiviranomaisten olisi pidettävä yhteyttä oman maansa johtaviin valvojiin, jotka avustavat järjestävää maata.

5 LUKU

Poliisin/viranomaisten suurten (kansainvälisten) mestaruuskilpailujen ja otteluiden yhteydessä tiedotusvälineiden suhteen noudattamaa politiikkaa ja viestintästrategiaa koskeva tarkistusluettelo

I. TIEDOTUSVÄLINEPOLITIIKKA

1. *Tiedotusvälinepolitiikan tavoitteen määrittely*

Keskeisenä tavoitteena pidetään poliisin/viranomaisten yhteistyötä tiedotusvälineiden kanssa tiedottamisen järjestämiseksi kansallisella ja kansainvälisellä tasolla tulevista mestaruuskilpailuista sekä kilpailujen valmisteluista ja asianmukaisten poliisin neuvojen antamiseksi katsojille heidän turvallisuuttaan koskevissa kysymyksissä.

Tiedotusvälinepolitiikka on osa viestintästrategiaa. Sillä tehdään tunnetuksi poliisin ja viranomaisten merkitystä huolehdittaessa mestaruuskilpailujen urheilujuhlan luonteesta.

Selitys: Tasapainoisen tiedotusvälinepolitiikan varmistamiseksi on ensin määriteltävä sen tavoite. Toiminnan edelleen kehittämisellä pyritään asetetun tavoitteen toteuttamiseen. On otettava huomioon, että tiedotusvälineitä kiinnostavat tietynlaiset tiedot, kuten se, miten poliisi/viranomainen vastaa jalkapallohuliganismiin ja väkivaltaan liittyviin ongelmiin. Tällöin viestitetään selvästi, mitä voidaan ja mitä ei voida hyväksyä.

2. *Tiedotusvälinepolitiikalta toivottavien tulosten määrittely*

Aktiivisen tiedotusvälinepolitiikan tavoitteina olisi oltava:

— yleisen mielipiteen myönteisyys poliisin ja viranomaisten toimintaperiaatteita kohtaan,

— ottelua seuraavan yleisön viihtyvyyden ja urheilumielen edistäminen,

— yleisön epäsopivan käyttäytymisen hillitseminen: epäsopiva käyttäytyminen ei kannata,

— turvallisuudesta tiedottaminen,

— yleisölle tiedottaminen poliisitoimista ja poliisin toiminnasta järjestyshäiriöiden yhteydessä.

Selitys: Tiedotusvälinepolitiikalla ei koskaan tulisi luoda sellaista kuvaa, että mitään ei voi tapahtua. Pikemminkin olisi osoitettava, että valmistelut on tehty asianmukaisesti ja ettei paniikkiin ole mitään aihetta.

3. *Tiedotusvälinepolitiikan luonne*

— sen tulisi luoda kuva tilanteen kattavasta hallinnasta,

— sen tulisi vahvistaa turvallisuudentunnetta ja luottamusta,

— sen tulisi ilmaista vakavaa suhtautumista jalkapallohuliganismiin,

— sen tulisi olla suuntaukseltaan avointa ja julkista.

II. VIESTINTÄSTRATEGIA

1. *Menetelmät tavoitteen saavuttamiseksi*

— mestaruuskilpailuja ja otteluja seuraaviin tiedotusvälineisiin tulisi luoda hyvissä ajoin yhteyksiä,

— poliisin lehdistöosastojen, paikallisten ja alueellisten viranomaisten, jalkapallojärjestöjen, UEFAn, FIFAn ja muiden asianomaisten tahojen välinen yhteistyö, jolla viestitään selkeästä vastuualueita koskevasta politiikasta ja näkemyksestä,

— poliisin tiedotukset asianomaisille, mukaan lukien jalkapalloliitot, kannattajaklubit, matkailutoimistot, liikenteenharjoittajat ja muut yritykset,

— ulkomailta tuleville jaettava tiedote, mahdollisesti muun matkailutiedon ohessa; perustetaan mestaruuskilpailujen ajaksi helposti tunnistettava lehdistötoimisto, jossa on lehdistövastaavia ja lehdistöyhteyshenkilöitä,

— päivittäiset lehdistötilaisuudet ja haastattelujen ja muiden tarvittavien tiedotusmahdollisuuksien järjestäminen mestaruuskilpailujen aikana,

— lehdistötilaisuuksien järjestäminen ennen mestaruuskilpailujen alkamista lehdistön kanssa tehtävän yhteistyön selvittämiseksi.

2. *Keinot tavoitteisiin pääsemiseksi / menestystekijät*

— ammattitaitoisten lehdistötiedottajien rekrytointi paikallisella, alueellisella ja keskustasolla,

— monikielisten poliisin lehdistötiedottajien asettaminen lehdistökeskukseen tiedotusvälineitä varten,

— kansallisen tai kahden maan yhteisen tiedotteen laatiminen,

— paikalliselle väestölle suunnattu tiedotus,

— turvallisuuteen ja viihtyvyyteen liityvien tietojen tarjoaminen paikallisten matkailutoimistojen julkaisuissa ja muissa paikallisissa sanomalehdissä ja julkaisuissa,

— järjestyshäiriöiden, aseiden hallussapidon, väärennettyjen pääsylippujen, luvattoman lipunmyynnin, päihtymisen ym. vuoksi tehtyjen pidätysten määrän julkistaminen,

— kansainvälisen, kansallisen ja paikallisen lehdistön mestaruuskilpailujen valmisteluja ja sujumista koskevien selostusten arvioiminen,

— tiedotusvälinepolitiikkaa koskevaa yhteistyötä käsittelevän kansallisen työryhmän perustaminen.

3. *Tärkeitä asioita pohdittavaksi*

1. Ydinsanoman määrittely

Selitys: Määrittele ensin, mikä tulisi olla viestin keskeinen sanoma. Tee se selväksi toimittajille annettavissa haastatteluissa.

2. Ydinsanoman on oltava toteuttamiskelpoinen

Selitys: Älä esitä sellaisia kantoja, joita ei voida toteuttaa. Jos näin tapahtuu, lehdistön mahdollisuudet vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen heikkenevät. On siis noudatettava poliisin esittämiä toimintaperiaatteita.

3. Riittävän varhainen valmistelu

Selitys: Käytä kilpailun isännyyttä koskevan hakemuksen jättämisen ja kilpailujen järjestämisen välinen aika sellaisen tiedotusvälinepolitiikan huolelliseen valmisteluun, jossa määritellään poliisin/viranomaisten tehtävien ja vastuun jako.

4. Suunnittelu

Selitys: Ota tiedotusvälinepolitiikka huomioon suunnittelun kaikissa vaiheissa ja määrittele itse, milloin asioista tiedotusvälineille tiedotetaan.

5. Tiedotusvälineyhteyksien jatkuvuus ja tiheys

Selitys: On erittäin tärkeää, että huolehditaan jatkuvasta ja säännöllisestä tietojen vaihdosta ja lehdistö/tiedotusvälinetilaisuuksien järjestämisestä. On otettava huomioon tiedotusvälineiden tarve saada nopeasti tietoja.

6. Tiedotusvälineitä koskevat hankkeet

Poliisin ja viranomaisten on varmistettava, että tiedotusvälineitä koskevien erityishankkeiden yhteydessä poliisi saa riittävästi huomiota poliisin tiedotustoiminnassa.

7. Valmius puuttua häiriöihin

Selitys: Yhdenkin häiriön sattuessa tiedotusvälineiden huomio kääntyy nopeasti urheilutapahtumasta järjestyshäiriöön. On pidettävä mielessä, että urheiluselostaja tarkastelee asioita eri näkökulmasta kuin asiasta raportoiva poliisi.

8. Tiedotusvälineiden omatoimisuus

Selitys: Tulisi ottaa huomioon, että tiedotusvälineet pyrkivät hankkimaan tietoja muistakin tiedonlähteistä kuin poliisilta. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää poliisin strategioihin ja toimintaan.

9. Avoimuus, ymmärrettävyys ja ajankohtaisuus

Selitys: Selvitä tiedotusvälineille, miten poliisi/viranomaiset tarvittaessa toimivat. Tiedotusvälineitä ei ole aihetta pelätä, jos poliisin suunnittelu- ja valmistelutyöt on hoidettu asianmukaisesti. Poliisin on annettava monipuolista tietoa. Tiedon on oltava varmistettavissa ja ajankohtaista.

10. Luottamuksen osoittaminen

Selitys: On tärkeää luottaa poliisin omiin valmisteluihin sekä osoittaa ja välittää tämä luottamus tiedotusvälineille. Poliisin ja viranomaisten on otettava täysi vastuu turvallisuusjärjestelyistään.

11. Haastattelut

Selitys: Olisi toteutettava toimenpiteitä poliisiviranomaisten valmentamiseksi yhteydenpitoon tiedotusvälineiden kanssa. Varmista, että poliisit hoitavat yhteyksiään omassa työympäristössään. Yhteydet tiedotusvälineisiin olisi mieluiten hoidettava suullisesti ja henkilökohtaisesti.

12. Rajoittaminen/rajojen määrittely

Jaa tietoa omista vastuualoista ja toiminta-aloista.

Selitys: Viranomaisten eri yksiköiden on keskenään selkeästi sovittava siitä, kuka vastaa tiedotusvälineille tiedottamisesta ja millaista tietoa annetaan. Poliisin ja viranomaisten on tiedotusvälineissä esiintyessään keskityttävä omiin vastuualueisiinsa ja toimiinsa.

13. Virheet/syytökset

Selitys: Osapuolten tulisi välttää syyttelyä tai virheitä koskevaa keskustelua tiedotusvälineissä.

14. Yhteistyö

Selitys: Tiedotusvälinepolitiikkaa ei tulisi koskaan kehitellä kuulematta toiminnan muita osapuolia. Tiedotusvälinepolitiikka on yhteistyöprosessi.

15. Ulkomaisten poliisiryhmien kanssa sovitut tiedotusjärjestelyt

Selitys: Silloin kun isäntämaan poliisi saa tukea muiden maiden poliisiryhmiltä, on suositeltavaa, että nämä sopisivat tiedotusvälineiden suoraan heille esittämien kysymysten välittämisestä isäntämaan poliisin lehdistötiedotusosastoille. Tästä säännöstä voidaan poiketa, jos poliisitukiryhmään on isäntämaan luvalla lisätty kyseisen maan oma lehdistötiedotusasiantuntija (tiedottaja).

16. Kannattajien kotimaan virkatovereiden osallistuminen

Selitys: Ulkomailta tulevien kannattajien kotimaassa järjestettävissä haastatteluissa ja lehdistötilaisuuksissa olisi käytettävä apuna kyseisen maan virkatovereita. Heillä on tarvittavat tilat ja henkilökontaktit ja he tuntevat maansa toimittajat paikallisella ja kansallisella tasolla, myös niiden lehdistöorganisaatioiden ominaisuudet, joissa nämä työskentelevät.

17. Kansallisten uutis- ja lehdistötoimistojen luettelon laatiminen järjestävän maan poliisille

Selitys: Eri maiden poliisiyksiköiden olisi laadittava järjestävän maan poliisille luettelo tärkeimmistä uutis- ja lehdistötoimistoista ja niiden kohderyhmistä. Järjestävän maan poliisi voi luettelon avulla lähettää tietoja suoraan kyseisille uutis- ja lehdistötoimistoille.

18. Uutis- ja lehdistötoimistotyypin huomioon ottaminen

Selitys: Turvallisuutta koskevia tietoja välitettäessä on otettava huomioon, minkä tyyppisestä uutis- ja lehdistötoimistosta on kyse ja mikä sen kohderyhmä on. Urheilutoimittajilla on vähemmän kokemusta turvallisuutta koskevien tietojen välittämisestä. Tämä olisi otettava huomioon lehdistöselostuksia laadittaessa ja lehdistötiedotteita annettaessa.

19. Yhteisen kansallisen työryhmän perustaminen

Selitys: Olisi perustettava yhteinen työryhmä, jossa ovat edustettuina kaikki osapuolet: ottelupaikkakuntien poliisi, jalkapallohuliganismia koskevasta tiedotuksesta vastaava keskustoimisto, jalkapallojärjestö ja kansalliset viranomaiset.

20. Tosiseikkojen mukainen tiedottaminen

Selitys: Kaikkien poliisin ja viranomaisten edustajien olisi käytettävä yhteyksissään tiedotusvälineisiin samoja taustatietoja ja oltava erittäin huolellisia. Tosiseikkojen mukaisen tiedottamisen yhdenmukaistamiseksi voi olla hyödyllistä laatia yhteisiä tiedotteita ja vakiovastauksia toistuviin kysymyksiin. Tiedotusvälineiden esittämistä kysymyksistä olisi päivittäin vaihdettava tietoja.

21. Kirjallinen tiedonanto

Selitys: Lehdistötilaisuuksien tueksi olisi annettava kirjallinen tiedonanto. Sen etuja on, että

— tekstiä voidaan harkita tarkoin,

— teksti voidaan antaa lehdistön käyttöön, ja

— viesti on selkeä (ei myöhempää keskustelua "väärinkäsityksistä").

22. Tiedote

Kannattajille olisi laadittava tiedote, josta käy ilmi, millainen käytös on kulttuurina hyväksyttävää ja millaista ei voida hyväksyä, ja millaiset rikkomukset johtavat toimenpiteisiin. Esite voisi sisältää myös muita hyödyllisiä tietoja, jotta kannattaja tuntee olevansa tervetullut. Esite annetaan lipunmyynnin yhteydessä.

23. Yleisön osallistuminen

Selitys: Yleisöltä voidaan pyytää aktiivista osallistumista siten, että se ilmoittaa poliisille epäilyttävästä käytöksestä.

24. Lopetusstrategia

Lehdistötoimisto tulisi sulkea mestaruuskilpailun loppupuolella, mutta poliisin keskuskomentoyksikön olisi jatkettava tiedottamista. Olisi annettava ilmoitus siitä, mihin asti poliisin tiedottaja on käytettävissä loppuraporttia ja päätöslehdistötilaisuutta varten.

25. Tiedotusvälinepolitiikan arviointi

Selitys: Mestaruuskilpailujen päätyttyä tulisi laatia raportti tiedotusvälinepolitiikasta ja tiedotusvälineistä saaduista kokemuksista. Tällöin olisi kiinnitettävä huomiota seikkoihin, joista tulevaisuudessa voidaan ottaa oppia. Tässä yhteydessä olisi otettava mukaan myös muiden maiden apua antaneet poliisivoimat.

26. Euroopan unionin/poliisiyhteistyön tiedotusvälineiden suhteen noudatettavaa politiikkaa koskevan tarkistusluettelon arviointi.

Järjestävän maan poliisi määrittelee tiedotusvälinepolitiikan kansallisen arvioinnin perusteella, olisiko joitakin Euroopan unionin tarkistusluettelon osia täydennettävä tai muutettava.

6 LUKU

Stadionille pääsyä ja pääsylippupolitiikkaa koskevat vaatimukset [1]

Jos suurten jalkapallo-ottelujen järjestäjät eivät riittävän hyvin toteuta tarvittavia toimenpiteitä, sillä voi olla yhteiskunnan häiriöttömän toiminnan kannalta huomattavat seuraukset. Toimenpiteet ovat osoittautuneet erityisen tarpeellisiksi seuraavilla aloilla: häiriöitä aiheuttavien tai aiemmin vakavia häiriöitä aiheuttaneiden kannattajien poissulkeminen, stadionille pääsyä koskeva politiikka ja pääsylippupolitiikka sekä kilpailevien kannattajien erillään pitäminen.

Valtioiden, poliisi- ja oikeusviranomaisten tulisi asettaa ottelujen järjestäjille yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi ennakkovaatimuksia, jotka niiden on täytettävä kansainvälisiä mestaruuskilpailuja järjestettäessä.

1. *Pääsylippupolitiikka*

Pääsylippupolitiikka on tärkeä väline stadionien turvallisuuden ja järjestyksen lisäämiseksi. Erityisesti sen keskeisenä tarkoituksena on erottaa toisistaan kilpailevat kannattajat, estää tungos ja hallita katsojavirtoja sekä panna täytäntöön jalkapallo-organisaatioiden aiemmin määräämät stadionkiellot.

[1] Pääsylippupolitiikkaa määritellessään järjestäjien on otettava huomioon EY:n kilpailusäännöt. Komissio ottaa kyseisten sääntöjen soveltamisessa huomioon järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon liittyvät tekijät.

Poliisi- ja muiden viranomaisten järjestäjiltä edellyttämän vastuullisen pääsylippupolitiikan perusvaatimukset ovat seuraavat:

— pääsylippujen jaottelulla varmistetaan, että pelaajaosapuolien kannattajat erotetaan toisistaan eri osastoihin,

— pääsylippujen jaossa annetaan kullekin osallistujamaalle lippukiintiö, joka ottaa huomioon pääsylippujen kysynnän näiden maiden kannattajien keskuudessa,

— myynti tulisi järjestää niin, että sillä estetään mustan pörssin kauppa,

— kannattajia on estettävä ostamasta pääsylippuja sellaiseen stadionin osastoon, joka ei ole heille tarkoitettu,

— pääsylipuissa on oltava maininta lipun haltijasta ja alkuperästä, toisin sanoen pääsylipun myyntitiedot.

2. *Pääsylippuvalvonta*

Pääsylippupolitiikkaa toteutetaan käytännössä pääsylippuvalvonnalla, jossa

— kannattajat erotetaan toisistaan siten, että (istuma) paikat määräytyvät tiukasti katsojan pääsylipun perusteella, ja paikka stadionissa määräytyy katsojan kannattaman pelijoukkueen ja/tai kannattajan kansallisuuden mukaan,

— pääsylippupolitiikan on oltava sellaista, että kilpailevien kannattajien sijoittamista ja toisistaan erottamista ei voida kiertää minkäänlaisella pääsylippujen siirrolla,

— tungosta torjutaan sillä, että markkinoille laskettavien pääsylippujen määrä määräytyy stadionin infrastruktuurin perusteella. Myös väärien ja väärennettyjen pääsylippujen valvonnalla estetään tungosta,

— perusedellytyksenä on, että stadionin kapasiteetti määrätään riskianalyysin pohjalta eikä koko kapasiteettia myydä loppuun. Tyhjiä paikkoja on jätettävä, jotta ne kannattajat, joilla on pääsylippu väärään osastoon, voidaan sijoittaa uudelleen kannattamansa pelijoukkueen ja/tai kansallisuutensa perusteella,

— stadionin ja sen ympäristön katsojavirtoja hallitaan jakamalla stadion riittävän moniin ja tunnistettaviin osastoihin sekä asettamalla niihin liittyviä paikkaopasteita,

— stadionkieltojen noudattamista valvotaan pääsylippujen kysyntä- ja jakelujärjestelmällä sekä jo myytyjen pääsylippujen kaikenlaisen siirtämisen estävillä toimenpiteillä,

— järjestäjien pääsylippupolitiikan puitteissa suorittama rekisteröinti muodostaa tärkeän tietolähteen järjestäjille, johdolle ja poliisille.

Pääsylippuvalvonta keskittyy stadionin sisäänkäynnille, jossa:

— tulostetaan pääsyliput,

— jaetaan pääsyliput,

— valvotaan sisäänpääsyä.

3. *Pääsylippujen on täytettävä tiukat laatuvaatimukset;*

— pääsylippuun on merkittävä: ottelua ja stadionia koskevat tiedot,

— käyttäytymisohjeet kannattajille,

— sisäänpääsyä ja stadionilla oloa koskevat edellytykset katsojan omalla kielellä,

— pääsylipun haltijan kansallisuus,

— pääsylipun haltijan ja myyjän/myyntipisteen nimi,

— periaatteessa pääsylipun ostaja on myös loppukäyttäjä,

— pääsylippu ei saa olla väärennettävissä,

— pääsylippuun on sisällytettävä liite, jossa järjestäjä ilmoittaa, että:

  — stadionille ei saa tuoda liitteessä mainittuja esineitä,

  — alkoholijuomien ja/tai huumausaineiden tuominen stadionin sisäänkäynnille tai stadionin sisälle on kielletty,

  — räjähteiden tai muiden esineiden heittäminen stadionille johtaa toimenpiteisiin,

  — kaikenlainen loukkaava tai rasistinen käytös aiheuttaa toimenpiteitä,

  — istuutuminen paikalle, joka ei vastaa pääsylipussa ilmoitettua, voi johtaa stadionilta poistamiseen,

  — otteluissa kävijöiden on suostuttava stadionin sisäänkäynnillä suoritettavaan ruumiintarkastukseen sekä todistettava pyynnöstä henkilöllisyytensä pääsylippujen tarkastuksen yhteydessä.

4. *Pääsylippujen myynnille asetettavat vaatimukset:*

— järjestäjän tulisi ilmoittaa tiedotuskampanjoiden yhteydessä viralliset myyntipisteet ja -tavat sekä kehottaa yleisöä olemaan ostamatta pääsylippuja muualta, sillä jakelujärjestelmän puitteissa niin sanottu mustan pörssin kauppa ei ole mahdollista,

— järjestäjän tulisi koko ajan olla selvillä pääsylipputilanteesta kunkin maan ja myyntipisteen osalta,

— saatavilla olevat pääsyliput tulisi jakaa tasapuolisesti ja Euroopan yhteisön kilpailusääntöjen sallimissa rajoissa kohderyhmille siten, että sekä suurelle yleisölle että osanottajajoukkueiden kannattajille jää riittävästi lippuja,

— järjestäjän on vaadittava kansallisia jalkapalloliittoja ostamaan ylimääräiset pääsyliput takaisin maissa, joissa myynti on riittämätön,

— järjestäjän on vaadittava virallisia myyntipisteitä palauttamaan myymättä jääneet pääsyliput,

— järjestäjän tulisi ottaa huomioon, että pääsylippujen myynti ja jakelu katsomo-osastoittain tekee myynnistä paremmin hallittavan. Järjestäjän tulisi vaatia myyntipisteiltä luotettavuutta,

— häiriöiden ilmaantuessa järjestäjän tulisi tarvittaessa voida puuttua jakeluprosessiin,

— järjestäjän tulisi edellyttää myyntipisteeltä tietojen antamista. Myyntipisteiden tulisi ilmoittaa järjestäjälle lipunmyynnin sujumisesta, mahdollisesti myös matka-aikatauluista ja majoituspaikoista,

— jos pääsylippuja voi ostaa myös kansallisen liiton tai katsojan/kannattajan oman jalkapalloseuran ulkopuolella, yksittäisen ostajan on ilmoitettava minkä joukkueen kannattaja hän on,

— lopullisen lipunmyynnin yhteydessä voidaan ottaa huomioon yleinen järjestys ja turvallisuus,

— pääsylippuja ei voida siirtää henkilöltä toiselle,

— henkilöt, joille on määrätty stadionkielto, eivät saa pääsylippua. Ottelupäivänä ei ole lipunmyyntiä,

— ostaja voi ostaa korkeintaan kaksi pääsylippua. Lunastushetkellä pääsylippuun merkitään ostajan nimi,

— pääsylippujen lopullisen lunastuksen tulee tapahtua mahdollisimman myöhään (ostotodistusta tai voucheria vastaan),

— järjestäjän on varmistettava, että henkilö, jolle pääsylippu on kirjoitettu eli pääsylipun haltija, myös saa pääsylippunsa.

5. *Asianmukaiselle sisäänpääsypolitiikalle ja valvonnalle asetettavat vaatimukset*

— järjestäjä ilmoittaa etukäteen katsojille, ketkä pääsevät stadionille ja ketkä eivät,

— joka tapauksessa henkilöt, joille on määrätty stadionkielto, eivät pääse sisälle,

— selvästi alkoholin vaikutuksen alaisia katsojia ei päästetä stadionille,

— katsojia, joilta tavataan stadionin turvallisuutta ja/tai järjestystä vaarantavia esineitä, ei päästetä stadionille,

— katsojia, joilta tavataan poliittisia tarkoitusperiä, syrjintää, rasismia tai loukkaavaa käytöstä tavalla tai toisella ilmentäviä esineitä, ei päästetä stadionille,

— sisäänpääsyä olisi valvottava tehokkaasti, myös ruumiintarkastuksin ja stadionkielloin,

— joutuisa sisäänpääsyn valvonta ehkäisee pitkien jonojen muodostumista,

— sisäänpääsyn valvojien tulee seurata stadionin osastojen täyttymistä,

— mahdollisten automaattisten sisäänpääsyjärjestelmien on oltava erittäin luotettavia ja toimintavarmoja.

7 LUKU

Luettelo Euroopan unionin neuvoston aiemmin hyväksymistä asiakirjoista

1. Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä marraskuuta 1993, urheilutapahtumien järjestäjien vastuusta.

2. Neuvoston suositus, annettu 1 päivänä joulukuuta 1994, kansainvälisiä urheilutapahtumia koskevasta epävirallisesta, suorasta tietojenvaihdosta KIE-maiden kanssa (yhteyshenkilöverkko).

3. Neuvoston suositus, annettu 1 päivänä joulukuuta 1994, tietojenvaihdosta suurtapahtumissa ja väenkokouksissa (yhteyshenkilöverkko).

4. Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä huhtikuuta 1996, ohjeista jalkapallo-ottelujen yhteydessä esiintyvien levottomuuksien ehkäisemiseksi ja hillitsemiseksi. Liitteenä mallilomake poliisin hallussa olevien jalkapallohuliganismia koskevien tietojen vaihtamiseksi (EYVL C 131, 3.5.1996, s. 1).

5. Yhteinen toiminta, hyväksytty 26 päivänä toukokuuta 1997 yhteistyöstä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden alalla (EYVL L 147, 5.6.1998, s. 1).

6. Neuvoston päätöslauselma, annettu 9 päivänä kesäkuuta 1997 jalkapallohuliganismin ehkäisemisestä ja hillitsemisestä kokemusten vaihdon, stadionille pääsyn kieltämisen ja tiedotusvälineitä koskevan politiikan avulla (EYVL C 193, 24.6.1997, s. 1).

7. Jalkapallohuliganismin ehkäisemisestä vastaavat kansalliset yhteyshenkilöt.